

Актуальні питання проведення судових експертиз зброї та бойових припасів до неї

Дмитро Чебров

старший судовий експерт відділу досліджень зброї лабораторії криміналістичних видів досліджень, Дніпропетровський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр Міністерства внутрішніх справ України, м. Дніпро, Україна

Шляхом аналізу розглянуто питання проведення судових експертиз зброї для якісного розслідування та розкриття злочинів, учинених із застосуванням зброї та бойових припасів до неї.

Ключові слова: *судова експертиза зброї; дослідження зброї та бойових припасів; чинники розслідування та розкриття злочинів, учинених із застосуванням зброї та бойових припасів до неї.*

Curious Questions When Writing Reports on Examinations of Weapons and Ammunition

Dmitro Chebrov

Considered issues related to writing forensic weapon examinations for high-quality investigation and detection of crimes committed using weapons and ammunition.

Keywords: *forensic examination of weapons; research of weapons and ammunition; factors of investigation and solving of crimes committed with the use of weapons and ammunition.*

У сучасних реаліях значну кількість злочинів здійснюють із застосуванням різних типів зброї, що своєю чергою ускладнює розслідування таких злочинів. Для цього необхідні спеціальні знання.

Швидко розкриття та попередження злочинів, що скоєні за допомогою вогнепальної зброї та боєприпасів до неї, було б неможливим без проведення судової експертизи зброї.

Підвищення ефективності розслідування злочинів, пов'язаних із застосуванням зброї, є одним із найважливіших завдань судової балістики.

Трапляються такі випадки, коли без висновку судової балістичної експертизи неможливо вирішити питання по наявності складу злочину.

Трапляється й таке: у особи під час проведення обшуку була виявлена та вилучена зброя. Після відстрілу куль із неї та перевірки за обліками встановлено факт застосування даної зброї у місцях нерозкритих злочинів, що сталися на території іншої області нашої Батьківщини (відповідно до Інструкції з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС України [1]).

Починаючи з 2014 року, а також у період повномасштабного вторгнення з 2022 року на території України збільшилась кількість злочинів, учинених із застосуванням вогнепальної зброї, боєприпасів та вибухових речовин. Збільшилась і кількість зброї іноземного виробництва,

зокрема такої, що перебуває у власності громадян.

Територіально Дніпропетровська область розташована на перехресті найгарячіших точок. Починаючи із середини 2022 року до Дніпропетровського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру почали надходити екземпляри зброї, інформацію про які експерти знаходили самотужки за допомогою каталогів та інформаційних джерел іноземних сайтів. Після поповнення електронних каталогів Державним науково-дослідним експертно-криміналістичним центром Міністерства внутрішніх справ України знаходити та досліджувати зброю або зразки бойових припасів стало легше.

Відповідно до ст. 3 Закону України «Про судову експертизу», судово-експертна діяльність здійснюється на принципах законності, незалежності, об'єктивності й повноти дослідження [2].

Важливими чинниками під час розслідування та розкриття злочинів, учинених із застосуванням зброї та бойових припасів до неї, є:

- послідовність дій із вилучення об'єктів;
- безпечність (із дотримання правил техніки безпеки, передба-

чених чинними нормативними актами й інструкціями) та правильність пакування об'єктів дослідження із забезпеченням збереження всієї інформативності за слідами та об'єктами;

- правильне оформлення постанови про призначення певного виду експертизи, перелік питань, що відповідають компетенції судового експерта, правильне зазначення пакувань з об'єктами дослідження та додатків (якщо такі є), а також правильне складання супровідних документів;
- логічне та послідовне викладення матеріалу у висновках експертів з виконанням порядку проведення досліджень із дотриманням усіх етапів дослідження згідно з основними методиками, які застосовують для виконання поставлених перед експертом завдань [3; 4].

Дотримання всіх етапів дасть змогу якісно та змістовно скласти висновок експерта за об'єктами балістичного походження, а також швидко розкрити або взагалі запобігти скоєнню злочинів.

Перелік джерел посилання

1. Інструкція з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС України : затв. наказ. МВС України від 10.09.2009 р. № 390. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0963-09#Text> (дата звернення: 03.04.2025).
2. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII (зі змін. та допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text> (дата звернення: 02.04.2025).
3. Гамов Д. Ю. Методика встановлення належності об'єкта до вогнепальної зброї та його придатності до стрільби (проведення пострілів). Київ, 2012. 31 с. Реєстр. № 3.1.22.
4. Його ж. Методика встановлення належності об'єкта до бойових припасів вогнепальної стрілецької зброї та його придатності до стрільби. Київ, 2012. 25 с. Реєстр. № 3.2.05.